

Statistika mbi ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, 2023

Viti 2023

Tiranë, më 13 Mars 2025: Struktura e treguesve kryesorë për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (NVM) bazuar në rezultatet e vrojtimit të Statistikave Strukturore të Ndërmarrjeve, për vitin 2023, tregon se:

- 99,9 % të ndërmarrjeve aktive janë NVM nga 99,8 % që ishte në vitin 2022;
- 82,5 % e të punësuarve janë të punësuar në NVM nga 82,1 % që ishte në vitin 2022;
- 81,3 % të shitjeve neto realizohen nga NVM nga 80,1 % të realizuara në vitin 2022;
- 73,1 % të investimeve kryhen nga NVM nga 75,6 % të kryera në vitin 2022;
- 78,2 % e vlerës së shtuar realizohet nga NVM nga 78,4 % që ishte në vitin 2022 (tab 1).

Tab.1 Treguesit kryesorë dhe struktura e tyre sipas madhësisë së ndërmarrjes, 2023

Madhësia e ndërmarrjes	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet		Vlera e Shtuar	
	nr.	%	nr.	%	mIn Lekë	%	mIn Lekë	%	mIn Lekë	%
Gjithsej	117.292	100,0	559.922	100,0	3.381.459	100,0	178.926	100,0	956.753	100,0
NVM (1-249 të punësuar)	117.123	99,9	462.098	82,5	2.749.415	81,3	130.756	73,1	748.238	78,2
Mikrondërmarrje (1-9 të punësuar)	109.661	93,5	212.212	37,9	836.595	24,7	30.112	16,8	266.374	27,8
Ndërmarrje të Vogla (10-49 të punësuar)	6.176	5,3	120.564	21,5	960.531	28,4	52.715	29,5	243.775	25,5
Ndërmarrje të Mesme (50-249 të punësuar)	1.286	1,1	129.322	23,1	952.289	28,2	47.929	26,8	238.090	24,9
Ndërmarrje të Mëdha (250+ të punësuar)	168	0,1	97.824	17,5	632.044	18,7	48.170	26,9	208.515	21,8

NVM kanë kontribuar në treguesit kryesorë për vitin 2023, respektivisht me:

- 3,4 pikë përqindje në numrin e ndërmarrjeve;
- 2,3 pikë përqindje në numrin e të punësuarve;
- 1,7 pikë përqindje në shitjet neto;
- 9,6 pikë përqindje në vlerën e shtuar;
- - 6,6 pikë përqindje në investimet gjithsej.

Tre treguesit kryesorë të NVM-ve në Shqipëri krahasuar me BE-në janë:

- përqindja e NVM është 99,9 % në Shqipëri nga 99,8 në BE;
- përqindja e të punësuarve në këtë grup ndërmarrjesh është 82,5 % në Shqipëri nga 64,2 % në BE;
- vlera e shtuar e realizuar nga NVM në Shqipëri përbën 78,2 % nga 48,9 % në BE (tab. 2).

Tab.2 Struktura e treguesve kryesorë sipas madhësisë së ndërmarrjes në Shqipëri dhe BE, 2023

Madhësia e ndërmarrjes	Ndërmarrjet (%)		Të punësuarit (%)		Vlera e Shtuar (%)	
	Shqipëri	BE	Shqipëri	BE	Shqipëri	BE
Gjithsej	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
NVM (1-249 të punësuar)	99,9	99,8	82,5	64,2	78,2	48,9
Mikrondërmarrje (1-9 të punësuar)	93,5	94,2	37,9	30,6	27,8	16,5
Ndërmarrje të Vogla (10-49 të punësuar)	5,3	4,8	21,5	18,6	25,5	15,3
Ndërmarrje të Mesme (50-249 të punësuar)	1,1	0,8	23,1	15,0	24,9	17,1
Ndërmarrje të Mëdha (250+ të punësuar)	0,1	0,2	17,5	35,8	21,8	51,1

Bazuar në Rezultatet e Anketës Strukturore pranë Ndërmarrjeve dhe të dhënat e Tregtisë së Jashtme të Mallrave rezultojn:

- 2,6 % e NVM janë ndërmarrje eksportuese;
- 11,3 % e NVM janë ndërmarrje importuese;

Në grupin e NVM, dominojnë në eksportin e mallrave ndërmarrjet e mesme, ku 37,6 % e tyre janë ndërmarrje eksportuese (fig. 1).

Në grupin e NVM, dominojnë në importin e mallrave ndërmarrjet e mesme ku 73,9 % e tyre janë ndërmarrje importuese (fig. 2).

Fig.1 Struktura në përqindjeje ndërmarrjeve eksportueses sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2023

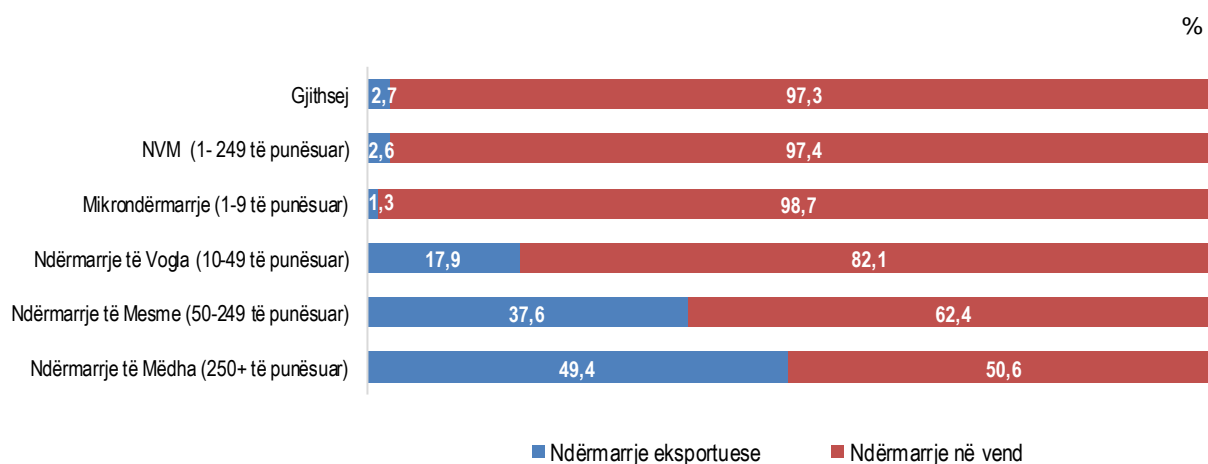
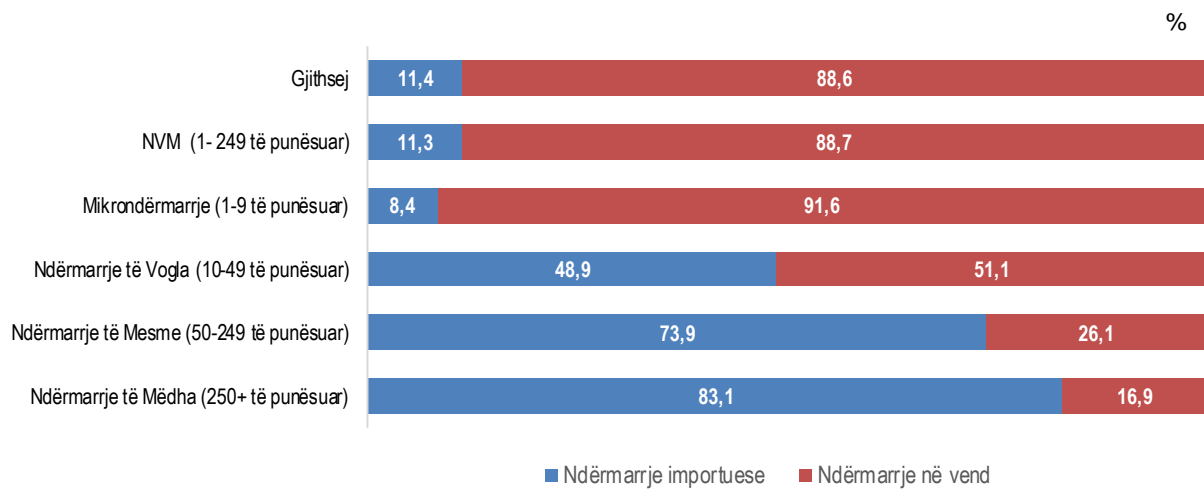
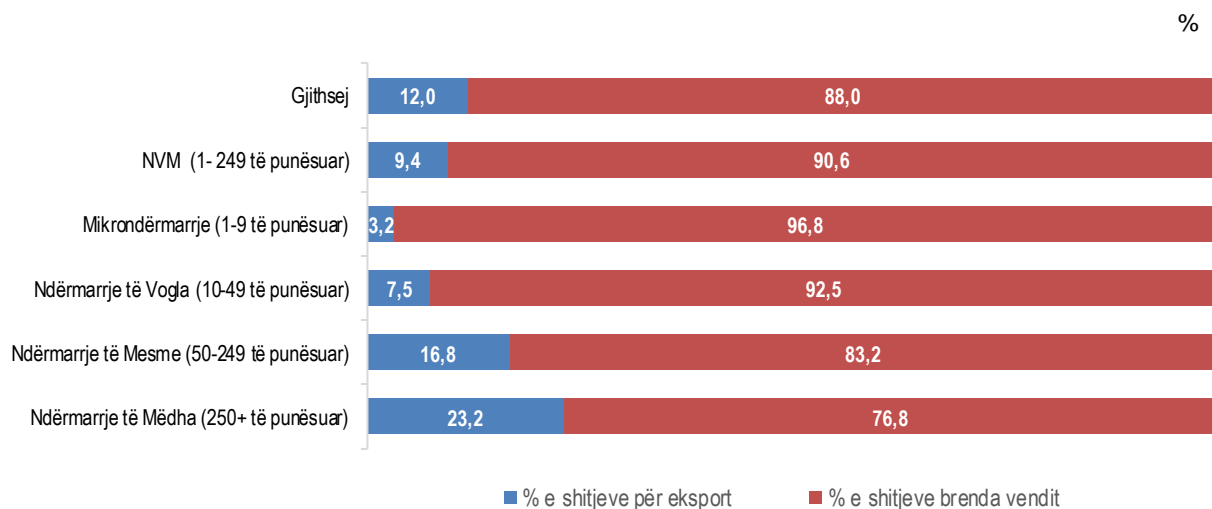

Fig.2 Struktura në përqindjeje ndërmarrjeve importuese sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2023

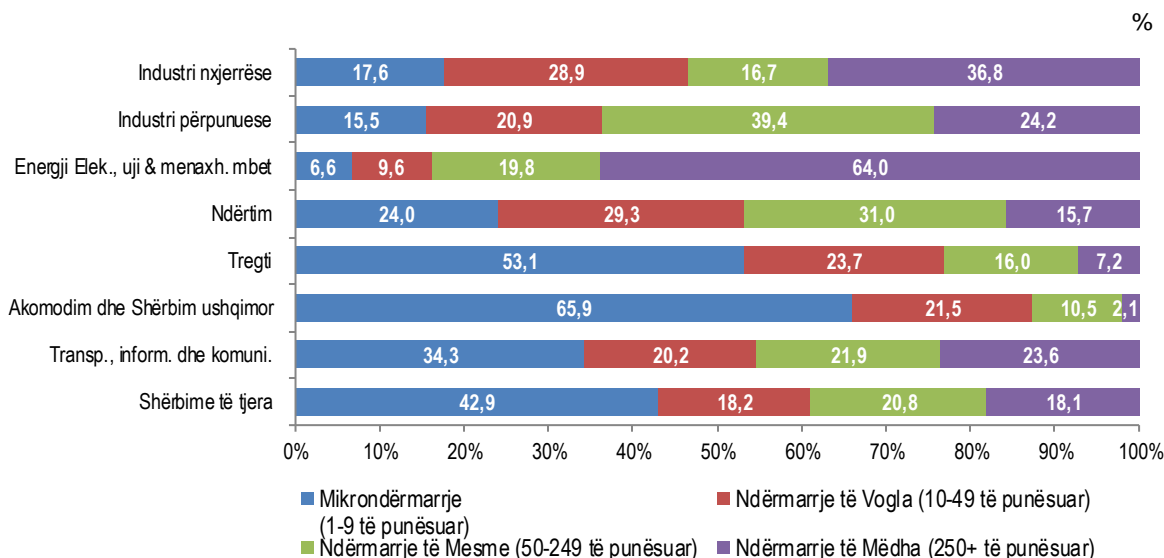
- Rreth 9,4 % e shitjeve neto të NVM, realizohen nga shitjet e mallrave dhe produkteve të eksportuara. Në grupin e NVM, Ndërmarrjet e mesme realizojnë 16,8 % të shitjeve neto nga shitjet e mallrave dhe produkteve të eksportuara dhe Mikrondërmarrjet realizojnë 3,2 % të shitjeve neto. (fig. 3).

Fig.3 Përqindja e shitjeve për eksport dhe brenda vendit sipas madhësisë së ndërmarrjeve, 2023

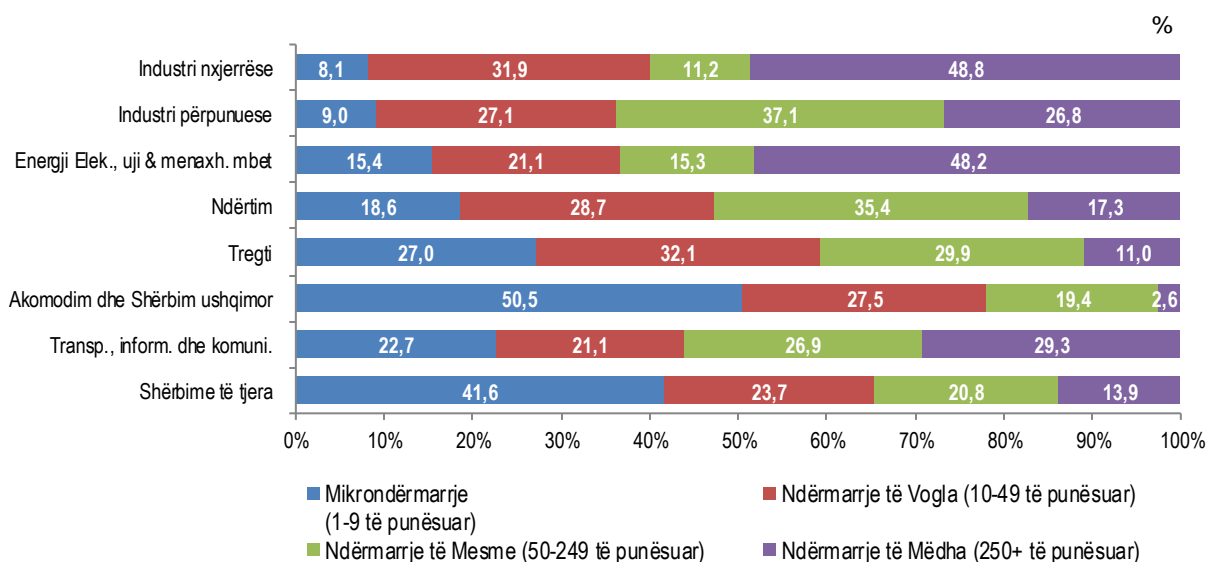
Mikrondërmarrjet kanë përqindjen më të lartë të punësimit në sektorin e Akomodimit dhe shërbimit ushqimor me 65,9 %. Ndërmarrjet e vogla kanë përqindjen më të lartë të punësimit në sektorin e Ndërtimit me 29,3 %. Ndërmarrjet e mesme kanë përqindjen më të lartë të punësimit në sektorin e Industrisë përpunuese me 39,4 % (fig 4).

Fig.4 Struktura e punësimit sipas aktivitetit ekonomik dhe madhësisë së ndërmarrjes, 2023

Mikrondërmarrjet kanë përqindjen më të lartë të shitjeve neto në sektorin e Akomodimit dhe shërbimit ushqimor me 50,5 %. Ndërmarrjet e vogla kanë përqindjen më të lartë të shitjeve neto në sektorin e Tregtisë me 32,1 %. Ndërmarrjet e mesme kanë përqindjen më të lartë të shitjeve neto në sektorin e Industrisë përpunuese me 37,1 % (fig 5).

Fig.5 Struktura e shitjeve neto sipas aktivitetit ekonomik dhe madhësisë së ndërmarrjes, 2023

Metodologjia

Ky publikim paraqet për përdoruesit, statistika mbi situatën e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme (NVM), bazuar në rezultatet e Anketës Strukturore pranë Ndërmarrjeve dhe Tregtisë së Jashtme të Mallrave. Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve ka për qëllim të ofrojë informacion mbi strukturën ekonomike, financiare dhe karakteristikat kryesore të ndërmarrjeve aktive në vend sipas aktiviteteve ekonomike dhe madhësisë së ndërmarrjes.

Statistikat strukturore të ndërmarrjeve kanë si qëllim të tregojnë strukturën e ndërmarrjeve sipas aktiviteteve ekonomike nëpërmjet të dhënave bazë. Treguesit paraqiten për aktivitetet ekonomike gjithsej, sipas degëve dhe sipas madhësisë së ndërmarrjeve. Statistikat përfshijnë gjithë ndërmarrjet që prodhojnë të mira e shërbime në Shqipëri, për të gjitha format ligjore (nuk përfshihen aktivitetet e bujqësisë, peshkimit, aktivitetet e ndërmjetësimit monetar dhe financiar, administrata publike dhe e mbrojtjes si edhe aktivitetet e organizatave ndërkombëtare). Popullsia është bazuar në ndërmarrjet të cilat sipas regjistrimit statistikor janë aktive në dhjetor të vitit referues. Klasifikimi i ndërmarrjeve është bërë sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2. Të dhënat i përkasin periudhës vjetore kalendarike. Viti fiskal korrespondon me vitin kalendarik. Për ndërmarrjet me 1-9 të punësuar është marrë mostër me zgjedhje për anketim. Ndërmarrjet me 10 e më shumë të punësuar janë anketuar tërësisht. Grumbullimi i të dhënave është kryer me intervistim të drejtpërdrejtë pranë ndërmarrjeve.

Bazuar në ligjin Nr. 43/2022, "Për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme", ndërmarrjet klasifikohen në: mikrondërmarrje, ndërmarrje të vogla dhe ndërmarrje të mesme:

1. Ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme (NMVM-të) janë tërësia e ndërmarrjeve në të cilat punësohen më pak se 250 persona dhe realizojnë një shifër afarizmi ose një bilanc total vjetor jo më të madh se 250 milionë lekë.
2. Ndërmarrje e vogël konsiderohet një ndërmarrje me më pak se 50 persona të punësuar, e cila ka një shifër afarizmi ose bilanc total vjetor jo më të madh se 50 milionë lekë.
3. Mikrondërmarrje konsiderohet një ndërmarrje me më pak se 10 persona të punësuar, e cila ka një shifër afarizmi ose bilanc total vjetor jo më të madh se 10 milionë lekë.
4. Ndërmarrje e mesme konsiderohet një ndërmarrje me 50 persona të punësuar deri në 249 persona të punësuar, e cila ka një shifër afarizmi ose një bilanc total vjetor nga 50 milionë lekë deri në 250 milionë lekë

Për qëllime statistike, në këtë publikim, klasifikimi i ndërmarrjeve sipas madhësisë është bërë vetëm sipas numrit mesatar të të punësuarve gjithsej, si më poshtë:

1. mikrondërmarrje: ndërmarrjet me 1 deri 9 të punësuar mesatar gjithsej;

2. ndërmarrje të vogla: ndërmarrjet me 10 deri 49 të punësuar mesatar gjithsej;
3. ndërmarrje të mesme: ndërmarrjet me 50 deri 249 të punësuar mesatar gjithsej.

Për më shumë informacion metodologjik mbi vrojtimin strukturor pranë ndërmarrjeve referohuni link-ut: <http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-shërbimet/statistikat-strukturore-të-ndërmarrjeve-ekonomike/#tab4>

Për më shumë informacion metodologjik mbi tregtinë e jashtme të mallrave referohuni link-ut: <http://www.instat.gov.al/al/temat/tregtia-e-jashtme/tregtia-e-jashtme-e-mallrave/#tab4>

Përkufizime të variablave

Ndërmarrja

Ndërmarrja është njësi më e vogël e kombinimit të njësisë ligjore me njësinë e prodhimit të produkteve ose shërbimeve e cila ka pavarësi në vendim-marrje, sidomos për përdorimin e burimeve të saj materiale e monetare. Një ndërmarrje mund të ushtrojë një ose disa aktivitete ekonomike.

Shitjet neto

Shitjet neto përfshijnë shumat e faturuara për të gjithë aktivitetin e kryer nga njësi që vrojtohet për periudhën referuese dhe kjo korrespondon me vlerën e shitjes së mallrave dhe shërbimeve të tretëve, duke përjashtuar taksën mbi vlerën e shtuar. Ky variabël mund të gjendet në botimet e tjera me temat: shifra e afarizmit ose xhiro.

Numri i të punësuarve

Numri i të punësuarve përfshin të gjithë personat që punojnë në ndërmarrje përfshirë pronarët, të punësuarit me pagesë si dhe pjesëtarët e familjes të papaguar.

Investimet

Investimet gjatë periudhës referuese përfaqësojnë vlerën e mallrave afatgjata të blera prej ndërmarrjeve ose të krijuara për llogari të vet me qëllim përdorimi për një periudhë jo më të vogël se 1 vit në procesin e prodhimit, përfshirë tokën.

Vlera e prodhimit

Prodhimi është një aktivitet i ushtruar nën kontrollin dhe përgjegjësinë e një njësie institucionale (ndërmarrje) që kombinon burimet e fuqisë punëtore, kapitalit dhe lëndës së parë, për të prodhuar të mira dhe kryer shërbime.

Vlera e prodhimit bazohet në:

Të ardhurat nga shitja e produkteve dhe shërbimeve (shitjet neto) të krijuara nga vetë ndërmarrja:

- (±) Ndryshimet e gjendjen së produkteve të gatshme dhe në proces.
- (±) Ndryshimet në gjendjen e mallrave dhe shërbimeve të blera për rishitje në të njëjtat kushte
- (-) Blerjet e mallrave dhe shërbimeve për rishitje në të njëjtat kushte
- (+) Prodhimi i aktiveve të qëndrueshme nga ndërmarrja për llogari të vet
- (+) Subvencionet.

Konsumi ndërmjetës

Konsumi ndërmjetës përfaqëson vlerën e produkteve ose shërbimeve të transformuara ose plotësisht të konsumuara gjatë procesit të prodhimit. Përdorimi i aktiveve fikse të vëna në punë nuk përfshihet në vlerën e konsumit ndërmjetës.

Vlera e shtuar

Vlera e shtuar me çmime bazë llogaritet si diferencë e vlerës së prodhimit me konsumin ndërmjetës.

Eksportet

Janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vend i tretë, të vendosura nën regjimin doganor, të përpunimit pasiv, të rieksportuara për t'ju nënshtruar përpunimit aktiv.

Importet

Janë në përgjithësi mallra që vijnë nga një vend i tretë dhe të vendosura direkt në magazinat e ruajtjes, nën procedurat doganore të lejitimit për qarkullim të lirë, për përpunim aktiv ose për përpunim nën kontrollin doganor.